การสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์เพื่อเพิ่มความสามารถรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก*

Direct Instruction And Video Lessons For An Increasing Of Autistic Children'sability To Perceive Emotion Of The Others.

หทัยทิพย์ หนูมงกุฎ (Hataitip Numonggud)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกก่อนและหลังการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ และเพื่อศึกษาความคงทนของความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกหลังการทดลอง ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นเด็กออทิสติก กำลังศึกษาอยู่ที่ห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก โรงเรียนวัดเสาธง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 คน ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเล็ก (Small n Design) ดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อวีดิทัศน์ และแบบประเมินความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก หลังการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการสอน และมีความคงทนของความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็ก ออทิสติก หลังการทดลองแล้วเว้นระยะ 4 สัปดาห์ ดำเนินการประเมินอีกครั้ง

คำสำคัญ : ความสามารถรับรู้อารมณ์ผู้อื่น / เด็กออทิสติก / การสอนตรง / สื่อวีดิทัศน์

Abstract

The purposes of this research were to compare autistic children's ability to perceive emotion of others before and after direct instructions and video lessons and to observe the retention of autistic children's ability of others. The samples were two autistic children from a parallel classroom of Watsaothong School, Bangplama District, Suphanburi Province. The research method was Small n design. The experiment lasted for 4 weeks (3 days a week, 50 minutes a day). Instruments used in the research were activity plans, video

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** นักศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศิลปากร E-mail: chim_nork@hotmail.com โทรศัพท์ 087-2342259 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ผศ.ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์ (ASST.PROF.SOMSAP SOOKANAN Ph.D)

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

lessons and perceive emotion of the others evaluation forms. The data were analyzed by percentage (%) .

Results of the research indicated that :

Autistic children's ability to perceive emotion of the others after direct instruction and video lessons were higher than those before teaching . Also, there was a persistence in the ability of autistic children to perceive emotion of the others .

Keyword : Perceiving Emotion Of The Others / Autistic Children's Ability / Direct Instruction / Video Lessons

บทนำ

ความสำเร็จและความสุขของมนุษย์มิได้ขึ้นอยู่กับความฉลาดทางสติปัญญา (Intelligence Quotient) เพียงอย่างเดียวแต่ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) จะเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างให้บุคคลมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากเปรียบเทียบกับการพิจารณารับคนเข้าทำงานคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือต้องพิจารณาระดับสติปัญญา หรือ IQ แต่เมื่อเข้าไปทำงานแล้วความเจริญก้าวหน้า การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง มีความสุข เป็นที่ชื่นชอบรักใคร่ ของบุคคลรอบข้างก็ต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ หรือ EQ เป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ โดยความฉลาดทางอารมณ์นั้นสามารถเรียนรู้ฝึกฝน และพัฒนาได้ด้วยการฝึกหัด ฝึกปฏิบัติอันจะทำให้ความฉลาดทางอารมณ์นั้นเพิ่มพูนและช่วยให้การใช้ชีวิตมีความสุข เกิดความสำเร็จและมีคุณภาพ (อารี พันธ์มณี, 2554 : 1) โดยความฉลาดทางอารมณ์นั้นเป็นความสามารถหรือศักยภาพของบุคคลในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง สามารถควบคุมจัดการกับอารมณ์ของตนเองและแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมถึงรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ตอบสนองอารมณ์และความต้องการของผู้อื่นได้ถูกต้อง

การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น คือ การเข้าใจ และบอกถึงอารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างถูกต้องตรงตามชนิดของอารมณ์ ซึ่งการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นของแต่ละบุคคลแตกต่างกันแต่ละคนเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางอารมณ์ในรูปแบบที่ไม่เหมือนกันบนฐานของอารมณ์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิดที่ต่างกัน ซึ่งฐานของอารมณ์เหล่านั้นอาจจะพัฒนาได้เพิ่มขึ้น ลดน้อยถอยลงหรือเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนั้นแล้วสิ่งที่พึงนึกถึงเสมอก็คือ คนแต่ละคนมีการตอบสนองทางอารมณ์ต่อสิ่งเร้าชนิดเดียวกันไม่เหมือนกัน ทั้งในลักษณะอารมณ์และความเข้มของอารมณ์ คนแต่ละคนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์ของตนแตกต่างกันไป

เด็กออทิสติกหรือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งเป็นเด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการในด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อความหมาย และพฤติกรรมรวมทั้งการขาดจินตนาการ โดยจะปรากฏให้เห็นได้ในระยะ 3 ปีแรกของชีวิต (ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, 2549 : online) มีลักษณะทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่บกพร่อง เช่น ยึดติดไม่ยอมเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน มีความสนใจแคบ หมกมุ่นกับสิ่งของบางอย่างเด็กบางคนแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย บางครั้งร้องไห้หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีปัญหาด้านการปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่างๆ จะอาละวาดหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ร้องไห้ ทำลายข้าวของ (สมพร หวานเสร็จ, 2552: 5)

การรับรู้อารมณ์ของคนปกติทั่วไปนั้น ทอมป์สัน (Thompson, 1962 : 72) กล่าวว่าระหว่าง 2 ปีแรกของชีวิต ทารกแรกเกิดจะมีสภาวะอารมณ์ตื่นตัว ตอบสนองต่อสิ่งเร้ารอบข้าง อารมณ์ตื่นตัวนี้จะพัฒนาไปเรื่อย ๆ และนำไปสู่อารมณ์หลัก 2 ด้าน คือ อารมณ์พอใจเป็นสุข (Delight) และอารมณ์ไม่พอใจเป็นทุกข์ (Distress) โดยที่เด็กจะแสดงอารมณ์พอใจออกมาด้วยการผ่อนคลาย (Relax) การยิ้ม การออกเสียงรับตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เขาพอใจ ส่วนอารมณ์ที่ไม่พอใจ เด็กจะแสดงออกมาโดยการร้องไห้ อายุประมาณ 6 เดือน อารมณ์ไม่พอใจจะแยกออกมาเป็นอารมณ์อื่น ๆ คือ อารมณ์กลัว และโกรธ

ปัญหาการรับรู้อารมณ์ เป็นปัญหาพื้นฐานสำคัญของเด็กออทิสติกประการหนึ่ง ซึ่งเด็กออทิสติกเหล่านี้มักจะขาดความเข้าใจในเรื่องของการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น การสื่ออารมณ์ ทางใบหน้าทำได้ในขอบเขตจำกัดและไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เด็กออทิสติกจำนวนมากไม่สามารถรับรู้การแสดงอารมณ์ทางสีหน้าได้ เนื่องจากเด็กออทิสติกไม่สามารถอ่านจิตใจ และอารมณ์จากการแสดงออกทางสีหน้า ซึ่งเกิดจากการขาดกระบวนการความคิดซึ่งเป็นนามธรรม จึงเห็นได้เสมอว่าเด็กออทิสติกจะหัวเราะ เมื่อเห็นแม่กำลังร้องไห้ แม้แต่เด็กออทิสติกที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ก็ยังหัวเราะเมื่อเห็นเพื่อนถูกครูลงโทษ (เพ็ญแข ลิ่มศิลา, 2545 : 27) จากลักษณะของพฤติกรรมต่างๆ ที่กล่าวมามักทำให้เด็กออทิสติกไม่เป็นที่ต้องการหรือยอมรับของเพื่อน ดังนั้นหลักสูตรสำหรับเด็กออทิสติกจึงไม่ควรเน้นเฉพาะกิจกรรมในชั้นเรียนหรือด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่กิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นในเรื่องของการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ เพื่อที่จะช่วยให้เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ดารณี อุทัยรัตนกิจ, 2545 : 33)

เด็กออทิสติกแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันตามระดับความรุนแรงของอาการที่แสดงออกและมีสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน แนวทางการเลือกวิธีการสอนจึงย่อมแตกต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กออทิสติกแต่ละคน ซึ่งครูต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะและส่งเสริมให้เด็กออทิสติกเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงได้ ซึ่งวิธีการสอนตรง (Direct Instruction) เป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง โดยวิธีการสอนนี้จะเน้นกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอโดยเรียงลำดับขั้นตอน การสอนตามความยากง่ายอย่างเป็นระบบและมีครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ซึ่งครูจะคอยให้คำแนะนำแก้ไขเมื่อนักเรียนทำไม่ถูกต้อง และเสริมแรงทันทีเมื่อนักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง (นพดล ฤมิสตรี, 2555, อ้างจาก National Institute Direct Instruction, 2005 : online) และจากการวิเคราะห์งานวิจัยจำนวน 37 เรื่อง โดยเปรียบเทียบวิธีการสอนตรงกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ พบว่า วิธีการสอนตรงเกี่ยวข้องและมีประโยชน์กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาก (Adams; Engelmann, 1996) ในขณะที่สื่อที่จะนำมาประกอบการเรียนการสอนนั้น คือ สื่อวิดีทัศน์ซึ่งเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่เหมาะกับเด็กออทิสติก โดยคอร์เบท และ อับดุลลาห์ (Corbett and Abdullah, 2005 : online) กล่าวไว้ว่า สื่อวิดีทัศน์ได้แนวคิดมาจาก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory, 1977) ของ แบนดูรา ซึ่งนำเสนอไว้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว พฤติกรรมมนุษย์นั้นเกิดจากการสังเกตและเลียนแบบบุคคลอื่น การเรียนรู้จากการสังเกตทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม โดยปัจจัยที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้นั้นจะต้องทำให้เด็กสนใจในตัวผู้แสดงที่อยู่ในวีดิทัศน์และสามารถจดจำภาพที่เห็นไว้ในสมอง แล้วสามารถดึงมาใช้ในเวลาที่ต้องการจากนั้นก็จะสามารถสร้างแบบจำลองพฤติกรรมนั้นมาใช้กับตัวเอง ภาพที่จดจำไว้จะถูกนำมาแปลงเป็นพฤติกรรม สุดท้ายคือเกิดแรงจูงใจ มีเหตุผลที่จะเรียนรู้พฤติกรรมนั้นสอดคล้องกับ ลิส นูปู (Liis Noupuu, 2009) ได้ดำเนินการ

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

ศึกษากับเด็กออทิสติกโดยใช้วิดีทัศน์ ฝึกให้มีความเป็นระเบียบและแสดงออกทางกลไกของร่างกายในการเล่นเกม พบว่า วีดิทัศน์สามารถช่วยในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสอดคล้องกับการรับรู้ของเด็กออทิสติกที่เรียนรู้ได้ดีผ่านการมองเห็น (ผดุง อารยะวิญญู และคณะ, 2551 : 51)

นอกจากนี้ การใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างง่ายดายและชัดเจนมากขึ้น เพราะวีดิทัศน์นี้จะมีประโยคกำกับลำดับเรื่องอธิบายว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน และเด็กสามารถบอกถึงอารมณ์และความรู้สึกดีใจ เสียใจ โกรธ กลัว (Adams, 1997 : 10) ที่มีตัวแบบแสดงสีหน้าท่าทาง น้ำเสียงและคำพูด ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมทางการสอนแบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพใช้ในการสร้างทักษะในด้านต่างๆ ให้กับนักเรียนออทิสติก โดยการบันทึกวิดีโอบุคคลหรือกลุ่มคนที่แสดง แสดงออกอารมณ์ ผ่านทางสีหน้าท่าทาง คำพูด และน้ำเสียง เด็กจะได้ชมลักษณะของบุคคลเหล่านี้ผ่านทางจอทีวีหรือคอมพิวเตอร์ จากนั้นเด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้นที่พวกเขาได้เห็น วิดีทัศน์แสดงแบบพฤติกรรม สามารถใช้สอนได้หลายทักษะ ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสารหรือทักษะการเล่นกีฬา (วิกิพีเดีย, 2011 : online)

ตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้เป็นเด็กออทิสติก เพศหญิง จำนวน 2 คน ซึ่งเรียนอยู่ในห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก โรงเรียนวัดเสาธง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีความบกพร่องด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น เช่น เด็กไม่สามารถบอกได้ถึง อารมณ์ดีใจ อารมณ์เสียใจ อารมณ์โกรธ และอารมณ์กลัวของผู้อื่น ส่งผลให้เด็กออทิสติกทั้ง 2 คน มีข้อจำกัดในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และยังเป็นข้อจำกัดในการส่งต่อผู้เรียนไปเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติร่วมกับเด็กปกติ จากปัญหาดังกล่าวมีความจำเป็นที่ต้องสอนให้เด็กออทิสติกเกิดการเรียนรู้ในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น เพื่อที่จะเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงได้

จากการศึกษาการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสามารถการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกจากการสอนตรงร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อให้เด็กออทิสติกได้พัฒนาทักษะทางสังคมในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นโดยการบอกถึงอารมณ์เหล่านั้นได้และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสมและมีความสุขต่อไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การสอนตรงโดยการให้รายละเอียดในสิ่งที่สอนอย่างมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและการใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อแสดงภาพเคลื่อนไหว เพื่อสื่อสารถึงข้อมูล เรื่องราวที่ต้องการสอนให้แก่ผู้เรียนน่าจะเป็นวิธีการสอนให้เด็กออทิสติกสามารถรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการสอนตรงร่วมกับสื่อด้วยวีดิทัศน์
2. เพื่อศึกษาความคงทนของความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกหลังการทดลอง

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสามารถการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกจากการสอนตรงร่วมกับ สื่อวิดีทัศน์ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเล็ก (Small n Design) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เลือกมาอย่างเจาะจง คัดเลือกจากเด็กออทิสติกที่กำลังศึกษาอยู่ที่ห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก โรงเรียนวัดเสาธง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เพศหญิง จำนวน 2 คน มีวัยใกล้เคียงกัน มีปัญหาคล้ายคลึงกัน สามารถพูดออกเสียงได้เป็นเด็กออทิสติกที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ ไม่มีความพิการซ้อน อายุ 8 ปี สามารถพูดสื่อสารได้ และช่วยเหลือตนเองได้มีปัญหาด้านการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ให้นักเรียนเข้ารับการทดลองอย่างต่อเนื่อง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนใช้เวลา ในการจัดกิจกรรมแผนละ 50 นาที

3.2 สื่อวีดิทัศน์ ที่สร้างขึ้นเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้สอนนักเรียนออทิสติกให้เข้าใจอารมณ์ดีใจ อารมณ์เสียใจ อารมณ์โกรธ และอารมณ์กลัว ของผู้อื่นลักษณะของวีดิทัศน์เพื่อแสดงภาพเคลื่อนไหว ประมาณ 3-5 นาที แสดงให้เห็นว่า มีความรู้สึกอย่างไร และฝึกให้เด็กตอบคำถามจากวีดิทัศน์ที่ดูได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีทั้งหมด 4 ชุดได้แก่

3.2.1 วีดิทัศน์ บอกอารมณ์ดีใจของผู้อื่น

3.2.2 วีดิทัศน์ บอกอารมณ์เสียใจของผู้อื่น

3.2.3 วีดิทัศน์ บอกอารมณ์โกรธของผู้อื่น

3.2.4 วีดิทัศน์ บอกอารมณ์กลัวของผู้อื่น

3.3 แบบประเมินความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1ชุดประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์แสดงอารมณ์ดีใจ 5 ข้อ อารมณ์เสียใจ 5 ข้อ อารมณ์โกรธ 5 ข้อ และอารมณ์กลัว 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกมาอย่างเจาะจง ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นออทิสติก หรือมีภาวะออทิสซึม กำลังศึกษาอยู่ที่ห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก โรงเรียนวัดเสาธง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เพศหญิง จำนวน 2 คน

4.2 กำหนดการทดลองตามแบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเล็ก (Small n Design)

4.3 ดำเนินการสอนตามที่กำหนดตามแบบแผนการวิจัย โดยขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับตัวอย่าง ดังที่ระบุไว้ข้างต้นเป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเล็ก (Small n Design) โดยนำแบบทดสอบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง จากนั้นดำเนินการทดสอบย่อยก่อนเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวันจันทร์ของแต่ละสัปดาห์และดำเนินการสอนการรับรู้ทางอารมณ์ของผู้อื่นทั้ง 4 อารมณ์สัปดาห์ละ 1 อารมณ์ คือ อารมณ์ดีใจ อารมณ์เสียใจ อารมณ์โกรธ

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

และอารมณ์กลัว ใช้วิธีการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ ตัวอย่างถูกสอนเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที ทุกวันอังคาร วันพุธ และพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.20 น.จำนวนทั้งสิ้น 4 แผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นได้ดำเนินการทดสอบย่อยหลังเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวันศุกร์ของแต่ละสัปดาห์ เมื่อดำเนินการทดลองครบ 4 สัปดาห์ แล้วจึงทดสอบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น หลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เว้นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ดำเนินการทดสอบอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบแผนการทดลองในครั้งนี้ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลคะแนนที่ได้จากการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ และจัดทำแผนภูมิแท่งเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิจัย

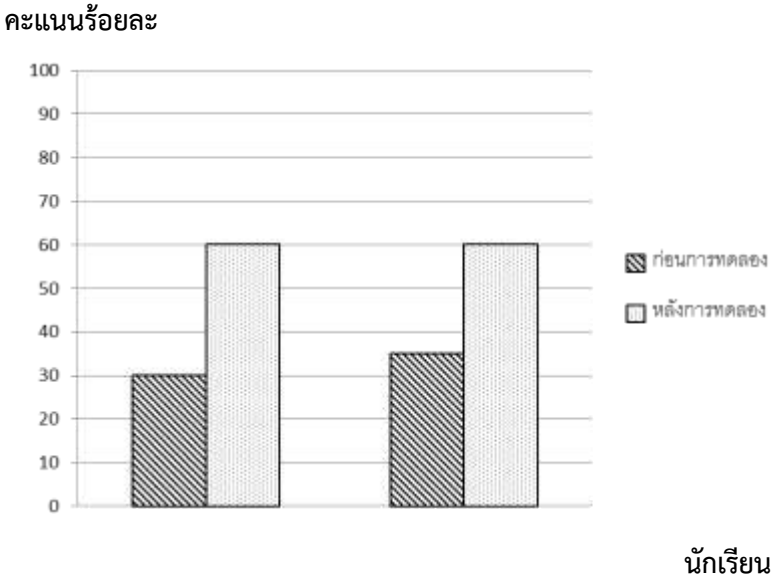
ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก หลังการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการสอน และมีความคงทนของความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น							
นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนหลังการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ	ผลต่าง	เพิ่มขึ้นร้อยละ
คนที่ 1	20	6	30	12	60	6	30
คนที่ 2	20	7	35	12	60	5	25

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการทดลองคะแนนความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ของนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30 และ 35 ตามลำดับหลังการทดลองโดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ นักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 ได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 6 และ 5 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30 และ 25 ตามลำดับแสดงเป็นแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แผนภูมิแท่งแสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นภาพรวมของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการทดลอง

เมื่อดำเนินการทดลองครบ 4 สัปดาห์และประเมินความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น หลังการทดลองแล้ว เว้นระยะ 4 สัปดาห์ ดำเนินการประเมินอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบแผนการทดลองในครั้งนี้ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลที่ได้แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนของระยะความคงทนหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างคะแนนหลังการทดลองและสิ้นสุดการทดลอง

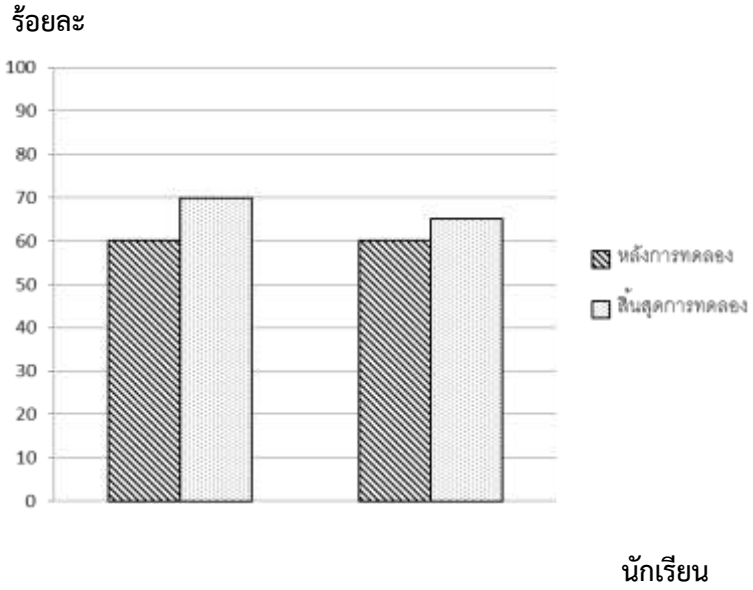
ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น							
นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนหลังการทดลองโดยการเว้นระยะ 4 สัปดาห์	คิดเป็นร้อยละ	ผลต่าง	เพิ่มขึ้นร้อยละ
คนที่ 1	20	12	60	14	70	2	10
คนที่ 2	20	12	60	13	65	1	5

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ หลังการทดลองเพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบแผนการทดลองในครั้งนี้

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

โดยเว้นระยะ 4 สัปดาห์ ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลอง โดยเว้นระยะ 4 สัปดาห์ นักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 70 และ 65 ตามลำดับ ซึ่งผลต่างของคะแนนนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 2 และ1 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10 และ 5 ตามลำดับแสดงเป็นแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แผนภูมิแท่งแสดงผลคะแนนของระยะความคงทนหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ระหว่างคะแนนหลังการทดลองและสิ้นสุดการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกหลังการสอนตรงร่วมกับ สื่อวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ผลคะแนนการทดสอบก่อนการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30 และ 35 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 6 และ 5 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30 และ 25 ตามลำดับ และความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ หลังการทดลองเพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบแผนการทดลองในครั้งนี้ โดยเว้นระยะ 4 สัปดาห์ ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 และ 65 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลอง โดยเว้นระยะ 4 สัปดาห์ นักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 70 และ 65 ตามลำดับ ซึ่งผลต่างของคะแนนนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 2 และ 1 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10 และ 5 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกหลังการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการสอนซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกหลังการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติกตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายไว้ในการสอนเรื่องการรับรู้อารมณ์ของเด็กออทิสติกได้เป็นอย่างดี โดยที่ผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนตรงมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อแสดงตัวอย่างของอารมณ์ประเภทต่างๆ ซึ่งบุคคลออทิสติกจำนวนมากเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากภาพโดยการเรียนรู้ผ่านการมอง ซึ่งมีสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง ได้แก่ สิ่งของที่เป็นจริง สิ่งของจำลอง ภาพเคลื่อนไหว ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น ป้ายโฆษณา สัญลักษณ์ ทำให้เด็กออทิสติกสามารถทำตามกฎระเบียบ เข้าใจสถานการณ์ สามารถถ่ายโยงการเรียนรู้จากสิ่งที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว ผ่านกิจกรรมการใช้รูปภาพได้ การสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์มีลำดับขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 จะเป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยในขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้วิจัยสร้างความเข้าใจและอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน รวมทั้งกระตุ้นความสนใจเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียน ขั้นที่ 2 จะเป็นขั้นนำเสนอเนื้อหา ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้วิจัยใช้วีดิทัศน์ที่ได้สร้างขึ้นเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ที่เพื่อใช้สอนนักเรียนออทิสติกให้เข้าใจอารมณ์ดีใจ อารมณ์เสียใจ อารมณ์โกรธ และอารมณ์กลัว ของผู้อื่น ลักษณะของวีดิทัศน์เพื่อแสดงภาพเคลื่อนไหว ประมาณ 3-5 นาที แสดงให้เห็นว่า มีอารมณ์อย่างไร และฝึกให้เด็กตอบคำถามจากวีดิทัศน์ที่ดูได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีทั้งหมด 4 ชุดได้แก่ วีดิทัศน์ชุดที่ 1 บอกอารมณ์ดีใจของผู้อื่น วีดิทัศน์ชุดที่ 2 บอกอารมณ์เสียใจของผู้อื่น วีดิทัศน์ชุดที่ 3 บอกอารมณ์โกรธของผู้อื่น วีดิทัศน์ชุดที่ 4 บอกอารมณ์กลัวของผู้อื่น จากนั้นในขั้นที่ 3 จะเป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจ ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้วิจัยตั้งคำถามให้เด็กตอบในเรื่องที่ได้เรียนรู้ไปแล้วเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ส่วนในขั้นที่ 4 ขั้นฝึกโดยมีครูแนะนำ ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้วิจัยกำหนดภาพให้เด็กตอบว่าภาพที่ครูให้นักเรียนดูนั้นได้แก่อารมณ์ชนิดใด ซึ่งครูคอยให้การช่วยเหลือหรือชี้แนะ และเมื่อเด็กตอบแล้วเด็กจะต้องได้รู้คำตอบของเด็กว่าถูกต้องหรือไม่ เมื่อเด็กทำได้ถูกต้องครูต้องให้การตอบสนองต่อคำตอบนั้นทันที เช่น “ดีมาก” “ถูกต้อง” จากนั้นในขั้นที่ 5 ขั้นฝึกด้วยตนเอง ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้วิจัยให้เด็กทำแบบฝึกหัดตามใบงานที่ครูเตรียมไว้โดยให้เด็กได้ฝึกทักษะนั้นด้วยตนเอง และขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้วิจัยและเด็กร่วมทบทวนความรู้จากที่ได้เรียนไปและประเมินผลจากสิ่งที่เรียนไป จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการสอนทั้ง 6 ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนการสอนที่มีการเน้นย้ำและทบทวนความเข้าใจของผู้เรียนอยู่ตลอด ในขณะเดียวกันการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์เพื่อเพิ่มความสามารถรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก ในลักษณะของการทำซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ซึ่งจะเห็นได้จากแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละแผน โดยดำเนินการ แผนละ 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ครั้งละ 50 นาที ซึ่งช่วงระยะเวลาดังกล่าวน่าจะช่วยให้นักเรียนเกิดการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นในแต่ละอารมณ์ได้เป็นอย่างดี จึงส่งผลให้ทักษะทางสังคมของนักเรียนด้านความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก หลังการสอนตรงร่วมกับสื่อด้วยวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนสอน โดยความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นก่อนการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30 และ 35 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 6 และ 5 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30 และ 25 ตามลำดับ

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ดีใจ โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ ผลคะแนนการทดสอบย่อยก่อนการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 20 และ 40 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบย่อยหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 และ 80 ตามลำดับ ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 2 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 40 ซึ่งระหว่างทำการทดลอง นักเรียนทั้งสองคนได้พยายามทำท่าทางดีใจโดยการแสดงออกมาที่ใบหน้าในลักษณะยิ้มหรือใช้นิ้วชี้ของมือทั้งสองข้างชี้ไปที่มุมปากพร้อมกับการยิ้มแล้วพูดว่า ดีใจ

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์เสียใจ โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ ผลคะแนนการทดสอบย่อยก่อนการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 20 และ 40 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบย่อยหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 และ 80 ตามลำดับ ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 1 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 20 ซึ่งระหว่างทำการทดลอง นักเรียนทั้งสองคนได้พยายามทำท่าทางเสียใจโดยการแสดงออกมาที่ใบหน้าในลักษณะหน้าเศร้า ร้องไห้ และกำมือทั้งสองข้างไปปิดที่ตา พร้อมบอกว่า เสียใจ ร้องไห้

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์โกรธ โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ ผลคะแนนการทดสอบย่อยก่อนการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 0 และ 60 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบย่อยหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 3 และ 0 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 60 และ 0 ตามลำดับ ซึ่งระหว่างทำการทดลอง นักเรียนคนที่ 1 รถจดจ่ออยู่กับสื่อวีดิทัศน์ที่ครูนำเสนอได้นานกว่านักเรียนคนที่ 2 ซึ่งมีความสนใจในขณะที่ครูดำเนินการสอนเป็นระยะๆในระหว่างนั้นก็ให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมรอบห้องเรียนอยู่บ่อยครั้ง เช่น มองไปรอบๆห้องเรียน หรือมองหน้าต่าง จนทำให้ครูต้องเรียกชื่ออยู่หลายๆ ครั้งจึงจะกลับมาสนใจบทเรียน

ความสามารถในการรับรู้อารมณ์กลัว โดยการใช้การสอนตรงร่วมกับสื่อวิดีทัศน์ ผลคะแนนการทดสอบย่อยก่อนการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 20 และ 40 ตามลำดับ ผลคะแนนการทดสอบย่อยหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งผลต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 2 และ 1 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 40 และ 20 ซึ่งระหว่างทำการทดลอง เมื่อดูวีดิทัศน์แล้วนักเรียนทั้งสองคนจะนั่งดูเฉย ๆ ไม่แสดงท่าทางร่วมด้วย บางครั้งก็แสดงสีหน้างุนงง ในวีดิทัศน์ชุดที่ 4 เรื่องการรับรู้อารมณ์กลัว ได้สร้างสถานการณ์กลัวสัตว์ ซึ่งเด็กออทิสติกส่วนมากชอบสัตว์ เมื่อดำเนินการทดลองอาจจะไม่ได้ผลเพราะนักเรียนไม่เคยกลัวสัตว์และเมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองครบ 4 สัปดาห์แล้ว จะดำเนินการประเมินความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น หลังจากดำเนินการทดลองแล้วอีกครั้งหนึ่ง โดยได้เว้นระยะเวลาถึง 4 สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบถึงความคงทนในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกทั้ง 2 คน พบว่า ในระหว่างเว้นระยะเวลาถึง 4 สัปดาห์ เมื่อนักเรียนออทิสติกไปรับประทานอาหารที่โรงอาหารของโรงเรียน มีผู้ยื่นขนมให้กับเด็กออทิสติก เด็กออทิสติกคนที่ 1 ได้แสดงท่าทางดีใจโดยการแสดงออกมาที่ใบหน้า

ในลักษณะยิ้ม และบอกว่า ดีใจ เด็กออทิสติกคนที่ 2 ยังไม่แสดงออกถึงอารมณ์ดีใจแต่ก็ยื่นมือรับขนมและนั่งรับประทานปกติ หลังจากนั้นเมื่อประเมินความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น เพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบแผนการทดลองในครั้งนี้ ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลองนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 ผลคะแนนการทดสอบหลังการทดลอง โดยเว้นระยะ 4 สัปดาห์ นักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 70 และ 65 ตามลำดับ ซึ่งผลต่างของคะแนนนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ 2 และ 1 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10 และ 5 ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นของเด็กออทิสติก มีความคงทนหลังการสอนตรงร่วมกับสื่อด้วยวีดิทัศน์ โดยรูปแบบการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ทำให้เด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้ในเรื่องการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้เป็นอย่างดีจึงทำให้เกิดความคงทนในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นได้ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี ว่องไว (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาพฤติกรรมในการซื้อและรับประทานอาหารของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ที่มีภาวะออทิสติกจากการสอนตรงร่วมกับการใช้ บัตรพลัง (Power Card) โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อการศึกษาพฤติกรรมในการซื้อและรับประทานอาหารของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ที่มีภาวะออทิสติก จากการสอนตรงร่วมกับการใช้บัตรพลัง (Power Card) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการซื้ออาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีภาวะออทิสติกหลังการสอนตรงร่วมกับการใช้บัตรพลัง (Power Card) อยู่ในระดับดี กล่าวคือพฤติกรรมในการซื้ออาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีภาวะออทิสติกหลังการสอนตรงร่วมกับการใช้บัตรพลัง (Power Card) สูงขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของอดัม และอิงเกิลแมน (Adams; Engelmann, 1996 : unpaged) ที่ได้วิเคราะห์งานวิจัยจำนวน 37 เรื่อง โดยเปรียบวิธีการสอนตรงกับการสอนแบบอื่นๆพบว่า วิธีการสอนตรงเกี่ยวข้อง และมีประโยชน์กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

การนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูอาจจะมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อชักจูงเด็กก่อนการดูวีดิทัศน์หรือให้แรงเสริมเมื่อดูวีดิทัศน์เสร็จ เช่น การชมเชย หรือให้ขนมเป็นรางวัล

2. เมื่อนักเรียนไม่จดจ่อกับบทเรียน ครูควรกระตุ้นเตือนเป็นระยะๆ เพื่อให้เด็กหันกลับมาสนใจบทเรียน

3. ควรปรับปรุงวีดิทัศน์ชุดที่ 3 เรื่อง การรับรู้อารมณ์โกรธ และวีดิทัศน์ชุดที่ 4 เรื่องการรับรู้อารมณ์กลัว ให้มีความชัดเจนและน่าสนใจ เพื่อจะสื่อความหมายของอารมณ์ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ไปประยุกต์ใช้ในการสอนการรับรู้อารมณ์อื่น ๆ เช่น การรับรู้อารมณ์ตกใจ ฯลฯ

2. ควรนำวิธีการสอนตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ไปประยุกต์ใช้ในการสอนการรับรู้อารมณ์ดีใจ การรับรู้อารมณ์เสียใจ การรับรู้อารมณ์โกรธ และการรับรู้อารมณ์กลัว กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในกลุ่มอื่น ๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2545). “การจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติก.” ในเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเรื่องครู หมอ พ่อ แม่: มติการพัฒนาศักยภาพของบุคคล. หน้า 29 – 41. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2548). ออทิสติก. เข้าถึงเมื่อ 11 สิงหาคม 2544. เข้าถึงได้จาก http://www.happyhomeclinic.com/autism.htm.

นพดล ฤมิสตรี. (2555). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคูณ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านคณิตศาสตร์ จากการเสริมโดยวิธีการสอนตรงร่วมกับเทคนิคการคูณแบบแลททิซ.” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผดุง อารยะวิญญู; และคณะ. (2551). **วิธีการสอนเด็กออทิสติก**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพ็ญแข ลิ่มศิลา. (2545). **คู่มือฝึกและดูแลเด็กออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง.** กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สุรัสวดี ว่องไว. (2553). “การศึกษาพฤติกรรมในการซื้อและรับประทานอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีภาวะออทิสติกจากการสอนตรงร่วมกับการใช้บัตรพลัง.”ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมพร หวานเสร็จ. (2552). **การพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติกโดยใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น**. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.

อารี พันธ์มณี. (2554). **การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตด้วย EQ**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาต่างประเทศ

Adams, G., amd Engelmann, S. (1996). **Research on Direct Instruction : 25 Years beyond DISTAR**. Seattle, WA: Educational Achievement Systems.

Wikipedia. (2011) **Video modeling**. Retrieved October 20, 2012, from http://en.wikipedia.org/wiki/Video_modeling.

Noupuu, Liis. (2009). **Using Video Modeling to Teach Children with Autism the Skills for Playing**. Retrieved December 1, 2012, http://pbi.sagepub.com /content/ 5/1/5. short